

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

จัดทำโดย
สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อย

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อย
อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

สารบัญ

หน้า

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความหมาย ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk identification)
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment)
๕. แผนบริหารความเสี่ยง

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นเจตจำนงขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อย ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อย ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อย จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อย โดยคัดเลือกกระบวนการ จำนวน ๑ กระบวนการ ตามกรอบการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรมแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อย และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อย
มีนาคม ๒๕๖๕

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังและการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อยที่มีประสิทธิภาพ

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้าน

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน การดำเนินโครงการตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

๒๕๖๓

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้วX)	Unknow Factor (ยังเคยเกิดขึ้นแล้ว)
เจ้าหน้าที่มีการทุจริตการใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีการนำเงินงบประมาณไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว		✓

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

 สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

 สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

 สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายฝ่าย ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม

 สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจสอบการดำเนินโครงการตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓			✓	

๓. เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูง

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับรุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงาน ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ประกอบการพิจารณาในการเสนอขออนุมัติโครงการและงบประมาณที่เกี่ยวข้อง	๒	๓	๖

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงานตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาในการเสนอขออนุมัติโครงการและงบประมาณที่เกี่ยวข้อง	๓	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ ในระหว่างการตรวจรับงานตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการพิจารณาในการเสนอขออนุมัติโครงการและงบประมาณที่เกี่ยวข้อง			X

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการให้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ ในระหว่างการตรวจรับงาน ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาในการเสนอขออนุมัติโครงการและงบประมาณที่เกี่ยวข้อง	พอใช้		✓	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการดำเนินการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
<p>ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีการนำเงินงบประมาณไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว</p>	<p>เจ้าหน้าที่เรียกเก็บผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงาน ตรวจสอบ เอกสาร หลักฐาน ประกอบการพิจารณาในการเสนอขออนุมัติโครงการและงบประมาณที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>เจ้าหน้าที่เรียกเก็บผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงานตรวจสอบ เอกสารหลักฐาน ประกอบการพิจารณาในการเสนอขออนุมัติโครงการและงบประมาณที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กำหนดให้ผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับ รวมถึงลูกจ้าง องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และโปร่งใส และไม่กระทำการใด ๆ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน รวมถึงต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และตามนโยบายต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชัน อย่างเคร่งครัด ไม่เรียกรับ หรือดำเนินการ หรือสนับสนุน หรือยอมรับการการให้สินบน หรือการคอร์รัปชันทุกรูปแบบและทุกกิจกรรมที่อยู่ภายใต้การดูแล เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าโดยตรงหรือทางอ้อม รวมถึงการควบคุมการบริจาคมเพื่อการกุศลการให้ของขวัญ และการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ต้องมีความโปร่งใส ไม่มีเจตนาเพื่อโน้มน้าวให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือภาคเอกชนดำเนินการที่ไม่เหมาะสม โดยครอบคลุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งให้การสนับสนุนหรือส่งเสริมผู้รับจ้าง ผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้เกี่ยวข้องอื่นที่ดำเนินธุรกิจกับองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อย ให้มีแนวทางปฏิบัติ เช่นเดียวกันกับองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อย เพื่อให้การดำเนินการด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันบรรลุตามนโยบายที่กำหนด ทั้งนี้ กำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต คอร์รัปชันในกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต คอร์รัปชัน และกำหนดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชันนี้ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของแผนตรวจสอบภายใน โดยคณะกรรมการตรวจสอบมีการสอบทานความครบถ้วนเพียงพอของกระบวนการและสอบทานการประเมินความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่ามาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมีความเพียงพอและมีประสิทธิผลและมีการรายงานผลการสอบทานต่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองน้อย นอกจากนี้ กำหนดให้มีการทบทวนแนวทางปฏิบัติและข้อกำหนดในการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของระเบียบ ข้อบังคับ และข้อกำหนดของกฎหมาย</p>	<p>ต.ค.๖๔ - ก.ย. ๖๕</p>	<p>อบต.เมืองน้อย</p>

